
VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2015)0473

Patendid ja sordiaretajate õigused

Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2015. aasta resolutsioon patentide ja sordiaretajate õiguste kohta (2015/2981(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 10. mai 2012. aasta resolutsiooni olemuselt bioloogiliste meetodite patenteerimise kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 1998. aasta direktiivi 98/44/EÜ biotehnoloogialeiutiste õiguskaitse kohta², eriti selle artiklit 4, mille kohaselt ei kaitsta patendiga olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud tooteid,
- võttes arvesse 5. oktoobri 1973. aasta Euroopa patendikonventsiooni, eelkõige selle artikli 53 punkti b,
- võttes arvesse Euroopa Patendiameti (EPO) laiendatud apellatsioonikomisjoni 25. märtsi 2015. aasta otsust juhtumite G2/12 (tomatid) ja G2/13 (spargelkapsas) kohta,
- võttes arvesse Euroopa patendikonventsiooni rakendusmäärust, eriti selle reeglit 26, mille kohaselt kasutatakse biotehnoloogiliste leiutistega seotud Euroopa patenditaotluste ja patentide täiendava tõlgendamisevahendina direktiivi 98/44/EÜ,
- võttes arvesse 2. detsembri 1961. aasta rahvusvahelist uute taimesortide kaitse konventsiooni, mida on muudetud Genfis 10. novembril 1972, 23. oktoobril 1978 ja 19. märtsil 1991 (edaspidi „Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu 1991. aasta konventsioon”),
- võttes arvesse nõukogu 27. juuli 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2100/94 ühenduse sordikaitse kohta³ (edaspidi „nõukogu määrus (EÜ) nr 2100/94”), eelkõige selle artikli 15 punkte c ja d,

---

¹ ELT C 261 E, 10.9.2013, lk 31.

² EÜT L 213, 30.7.1998, lk 13.

³ EÜT L 227, 1.9.1994, lk 1.

- võttes arvesse nõukogu 19. veebruari 2013. aasta ühtset patendikohut käsitlevat lepingut¹ (edaspidi „ühtse patendikohtu leping”), eelkõige selle artikli 27 punkti c,
  - võttes arvesse intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingut, milles käsitletakse muu hulgas võltsitud toodetega kauplemist, eelkõige selle lepingu artikli 27 lõiget 3, milles on sätestatud, et liikmed võivad patentsuse välistada olemuselt bioloogiliste protsesside puhul,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et juurdepääs taimetunnustega bioloogilisele taimsele materjalile on tingimata vajalik innovatsiooni edendamiseks ja uute sortide aretamiseks, et tagada ülemaailmne toiduga kindlustatus, võidelda kliimamuutustega ja vältida monopole sordiaretussektoris ning pakkuda samal ajal VKEdele rohkem võimalusi;
  - B. arvestades, et intellektuaalomandi õigused on tähtsad selleks, et kaitsta majanduslikke stiimuleid uute taimsete saaduste arendamiseks ja konkurentsivõime tagamiseks;
  - C. arvestades, et patendid, mis on antud traditsioonilise aretuse tulemusel saadud toodetele või traditsiooniliseks aretuseks vajalikule geneetilisele materjalile, võivad tulla kahjuks Euroopa patendikonventsiooni artikli 53 punktis b ja direktiivi 98/44/EÜ artiklis 4 sätestatud erandi kohaldamisele;
  - D. arvestades, et olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud toodete puhul, nagu taimed, seemned, iseloomulikud tunnused ja geenid, peaks patentsus olema välistatud;
  - E. arvestades, et sordiaretus on innovaatiline meetod, mida põllumajandustootjad ja põllumajanduskogukonnad on praktiseerinud juba põllumajanduse algusaegadest peale, ning arvestades, et patenteerimata sordid ja aretusmeetodid on tähtsad geneetilise mitmekesisuse jaoks;
  - F. arvestades, et direktiiv 98/44/EÜ reguleerib biotehnoloogialeiutisi, eriti geenitehnikat, ning arvestades, et nagu on osutatud selle direktiivi põhjendustes 52 ja 53, ei olnud seadusandja eesmärk võimaldada direktiivi kohaldamisala raames olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud toodete patentsust;
  - G. arvestades, et paljud olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud toodete rakendused ootavad praegu Euroopa Patendiameti otsust ja seetõttu on vaja kiiresti täpsustada direktiivi 98/44/EÜ, eriti selle artikli 4 kohaldamisala ja tõlgendamist;
  - H. arvestades, et direktiivis 98/44/EÜ tunnistatakse selgesõnaliselt võimalust kasutada patendiga kaitstud materjali katse-eesmärkidel, nagu nähtub artikli 12 lõike 3 punktist b ja artikli 13 lõike 3 punktist b;
  - I. arvestades, et ühtset patendikohut käsitleva lepingu artikli 27 punktis c sätestatud nn aretajate erandit kohaldatakse ainult ühtse patendisüsteemi raames väljastatud patentide suhtes ja seda ei kohaldata automaatselt riiklike patentide suhtes ELis, ning arvestades, et see põhjustab ebahühtlaseid tingimusi patendi kohaldamisalasse kuuluva, olemuselt bioloogiliste protsesside abil saadud bioloogilise materjali aretamise valdkonnas;

---

¹ ELT C 175, 20.6.2013, lk 1.

- J. arvestades, et Rahvusvahelise Uute Taimesortide Kaitse Liidu 1991. aasta konventsioonil põhineva rahvusvahelise sordikaitse süsteemi ning nõukogu määrusel (EÜ) nr 2100/94 põhineva ELi süsteemi keskne põhimõte on, et kaitsealuse sordi omanik ei tohi takistada teisi kasutamast kaitsealust taimesorti edasiseks sordiaretustegevuseks;
1. väljendab muret asjaolu pärast, et Euroopa Patendiameti laiendatud apellatsioonikomisjoni hiljutine otsus juhtumite G2/12 (tomatid) ja G2/13 (spargelkapsas) kohta võib põhjustada suurema arvu patentide andmise Euroopa Patendiameti poolt juhul, kui uutele sortidele on selliste olemuselt bioloogiliste meetodite abil, nagu ristamine ja valik, lisatud looduslikud taimetunnused;
  2. kutsub komisjoni üles viivitamata täpsustama direktiivi 98/44/EÜ kohaldamisala ja tõlgendamist, eelkõige seoses artikliga 4, artikli 12 lõike 3 punktiga b ning artikli 13 lõike 3 punktiga b, et tagada õiguslik selgus olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud toodete patentsuse keelu suhtes ning täpsustada, et patendiga kaitstud bioloogilise materjali aretamine on lubatud;
  3. palub komisjonil edastada oma järgmine selgitus olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud toodete patentsuse kohta EPO-le, et seda saaks kasutada täiendava tõlgendamisvahendina;
  4. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et liit tagab kindlustatud juurdepääsu sordiaretuse jaoks olemuselt bioloogiliste meetodite abil saadud materjalile ja selle kasutamise, et vajaduse korral mitte sekkuda liikmesriikide tavasse tagada nn aretajate erand;
  5. palub komisjonil jätkata olemuselt bioloogiliste meetodite patentsuse välistamise teemat patendiõiguse ühtlustamise mitmepoolsetes aruteludes;
  6. palub komisjonil anda aru patendiõiguse arengu ja tähenduse kohta biotehnoloogia ja geenitehnika valdkonnas, nagu on sätestatud direktiivi 98/44/EÜ artikli 16 punktis c ja on nõudnud parlament oma 10. mai 2012. aasta resolutsioonis olemuselt bioloogiliste meetodite patenteerimise kohta;
  7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja Euroopa Patendiametile.